

HVIDVASK GENNEM INTER- NATIONAL HANDEL

Over- og underfakturering på tværs af landegrænser

01 Introduktion

I denne temarapport sætter Hvidvasksekretariatet fokus på over- og underfakturering i international handel til og fra Danmark. I rapporten beskriver vi, hvordan over- og underfakturering kan bruges som et modus i handelsbaseret hvidvask, vi undersøger omfanget af potentiel over- og underfakturering i Danmark og angiver de varegrupper og lande, der statistisk har størst risiko for over- og underfakturering.

Hvidvasksekretariatet vurderer, at handelsbaseret hvidvask udgør et højrisikoområde for hvidvask i Danmark. Handelsbaseret hvidvask er et samlet udtryk for en række hvidvaskmetoder, der på forskellig vis udnytter den internationale, grænseoverskridende handel til at skjule eller sløre ulovlige midlers oprindelse. Af disse hvidvaskmetoder er over- og underfakturering af varer og ydelser typisk blevet vurderet til at være den ældste og mest udbredte (FATF, 2006).

Over- og underfakturering fungerer ved, at varer eller ydelser handles til en pris, der er væsentligt højere eller lavere end den egentlige værdi. Uoverensstemmelsen imellem den handlede pris og den egentlige værdi af varen eller ydelsen muliggør, at kriminelle aktører kan sløre oprindelsen af et beløb tilsvarende differencen mellem pris og værdi. Værdien af differencen bliver derved flyttet fra et land til et andet og på en måde, der er sløret for myndighederne. For at kunne hvidvaske gennem over- og underfakturering af varer kræver det, at kriminelle aktører har en vis mængde kontrol over firmaer i minimum to forskellige lande. Dette kan både være kriminelle aktører, der har direkte kontrol over – eller er sammensvorne med – en virksomhed, men det kan også være gennem infiltration af legitime virksomheder.¹ Danske virksomheder kan altså i visse tilfælde uforvarende indgå i hvidvaskaktiviteter gennem over- og underfakturering.

Formålet med temarapporten er at gøre opmærksom på over- og underfakturering som hvidvaskmodus, og den er primært henvendt til de virksomheder og personer, der i henhold til hvidvaskloven er underretningspligtige, samt de myndigheder, der deltager i bekæmpelsen af hvidvask. Denne rapport er endnu en opfølgning på temarapporten [Handelsbaseret hvidvask](#) som Hvidvasksekretariatet udgav i december 2022 (Hvidvasksekretariatet, 2022a). I 2024 så vi nærmere på den del af handelsbaseret hvidvask, der knytter sig til tredjepartsbetalinger i temarapporten [Hvidvask via tredjepartsbetalinger](#) (Hvidvasksekretariatet, 2024).

I tillæg til rapporten finder du *Røde flag for handelsbaseret hvidvask*, som fulgte med temarapporten om handelsbaseret hvidvask (Hvidvasksekretariatet, 2022a). I listen kan du se nogle af de røde flag, du kan være opmærksom på i forhold til handelsbaseret hvidvask, herunder over- og underfakturering. Er du omfattet af hvidvaskloven og mistænker du, at transaktioner eller aktiviteter omhandler handelsbaseret hvidvask, skal du underrette Hvidvasksekretariatet. I afsnittet *Sådan underretter du om over- og underfakturering* kan du læse mere om hvordan og få input til, hvilke oplysninger du med fordel kan sende med i din underretning.

Har du spørgsmål eller kommentarer til rapporten, er du altid velkommen til at skrive til: fiu@politi.dk.

God læselyst!

¹ Handelsbaseret hvidvask handler om misbrug af internationale handelsstrukturer. I Danmark kan fakturafabriker være eksempler på handelsbaseret hvidvask, der dog primært foregår i Danmark, indtil en del af pengene overføres til konti i udlandet. I denne rapport fokuserer vi dog udelukkende på handler på tværs af landegrænser – og udelader derfor danske fakturafabriker.

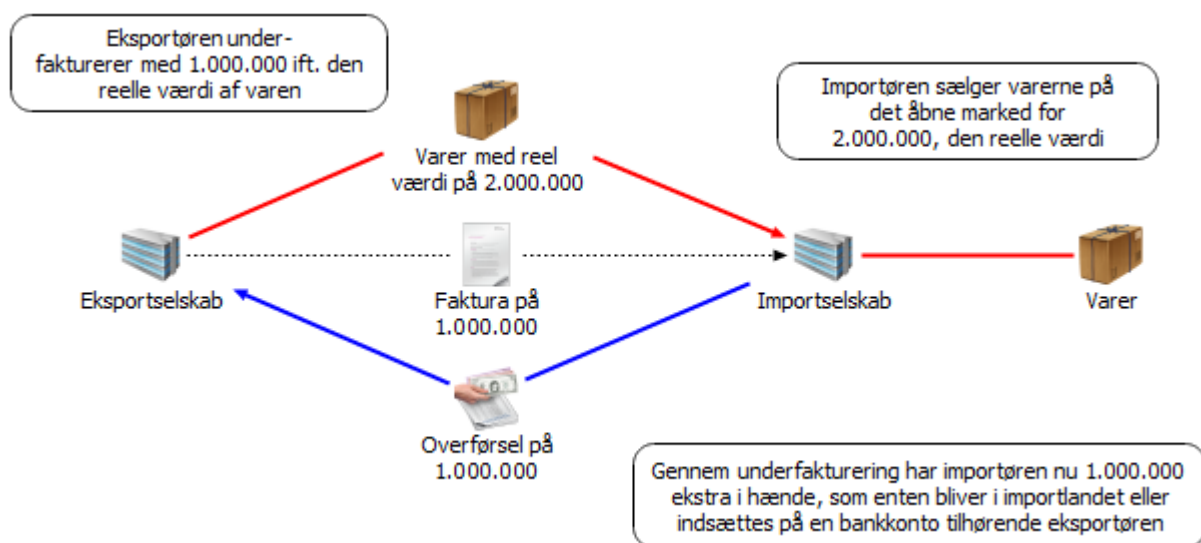
01.1 Hvad er over- og underfakturering?

Der sker over- og underfakturering, når varer eller ydelser bliver købt og solgt til en pris, der afviger markant fra den egentlige værdi af varen eller ydelsen. Når over- og underfakturering sker bevidst for at flytte værdier mellem kriminelle aktører, er der tale om handelsbaseret hvidvask.

I denne rapport vil fokus være på *handelsbaseret hvidvask* specifikt gennem over- og underfakturering af fysiske varer, der flytter sig på tværs af grænser. Det er altså de tilfælde, hvor kriminelle aktører flytter værdier, der stammer fra kriminalitet, over grænserne for at sløre og placere pengene, så de fremstår som legale midler. I tilfælde hvor der derimod handles med en ydelse såsom konsulentbistand – såkaldt *servicebaseret hvidvask* – er det ofte andre værktøjer, der må tages i brug for at identificere hvidvasken. Grundet deres store overlap i modus bruges udtrykket handelsbaseret hvidvask oftest som én fællesnævner for begge typer af hvidvask, men i denne rapport fokuserer vi udelukkende på de tilfælde, hvor handelsvaren er en fysisk vare.

Over- og underfakturering kan indgå selvstændigt som modus til hvidvask, men det kan også være en del af et mere kompliceret hvidvask-setup. Lad os indlede med at se på et simpelt eksempel med underfakturering af varer.

Illustration 1: Eksempel på hvordan underfakturering kan bruges til hvidvask og til at flytte midler på tværs af landegrænser.

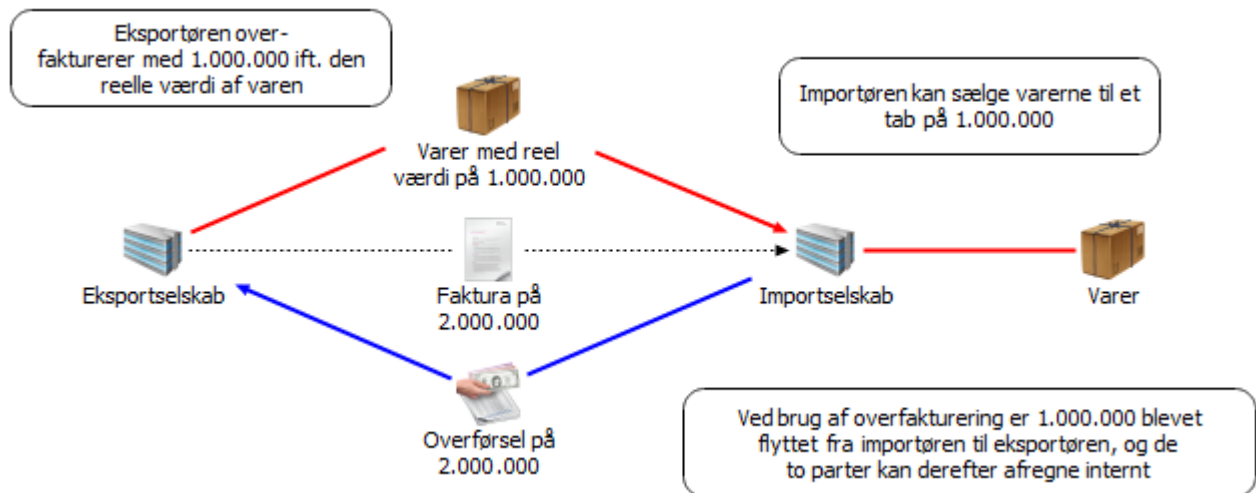

Ovenfor ses et eksempel på en underfakturering fra et eksportselskab til et importselskab i et andet land. Her sælges varer med en reel værdi på 2.000.000 kroner til en underpris på 1.000.000 kroner. På den vis overføres 1.000.000 kroner mellem kriminelle aktører i to forskellige lande.

Det er vigtigt at pointere, at hvidvask gennem over- og underfakturering kræver, at aktører i de to selskaber, der er parter i handelen, er medsvorne. En aktør vil ikke uforvarende sælge varer til en markant lavere pris end varernes værdi, da det ville betyde et unødvendigt tab, hvis ikke de er i ledtog med modparten. Ligeså vil et selskab styret af kriminelle aktører heller ikke sælge varer til en lavere pris end værdien til en uforvarende modpart, da de ikke kan indhente den værdi, der går tabt ved underfaktureringen.

Hvidvask kan som nævnt også ske gennem overfakturering i handel. Nedenfor fremgår et simpelt eksempel på, hvordan værdier flyttes og hvidvaskes gennem overfakturering.

Illustration 2: Eksempel på overfakturering. I eksemplet sælger en eksportør varer med en reel værdi på 1.000.000 kroner til en overpris på 2.000.000 kroner til en medsammensvoren, der har et importselskab i et andet land.

Hvidvask gennem over- og underfakturering er tæt forbundet med momssvindel. Underfakturering ved import af varer og ydelser fra tredjelande ind i EU muliggør momssvindel, fordi der ved underfakturering betales for lidt i importmoms, mens overfakturering muliggør svindel ved udbetaling af uberettiget negativ moms (Europa-Parlamentet, 2018).

02 **Eksempler på hvordan over- og underfakturering anvendes til hvidvask**

I dette afsnit gennemgår vi to eksempler og forklarer, hvordan kriminelle aktører kan bruge over- og underfakturering til at flytte meget store værdier rundt i verden med en høj grad af sløring. Der er tale om mere komplekse setup, der typisk involverer flere former for hvidvask.

Eksemplerne er inspireret af underretninger og internationale sager, hvor over- og underfakturering er indgået som hvidvask-modus. Alle eksemplerne er anonymiserede, og detaljer omkring sagskomplekserne kan være ændret.

Case 1: Udligning af hawala-regnskaber på tværs af landegrænser ved hjælp af overfakturering

Over- og underfakturering er for kriminelle aktører et oplagt værktøj til at udligne større økonomiske mellemværender mellem kriminelle aktører på tværs af lande. Ved eksempelvis at underfakturere et parti varer, der handles mellem to virksomheder, kan den køvende virksomhed efterfølgende sælge disse varer på det åbne marked, og dermed "tjene" forskellen på den reelle værdi og den betalte sum, som fremgår af fakturaen. Metoden er altså et effektivt middel til både at flytte midler og sløre deres oprindelse. Det skyldes blandt andet, at over- og underfaktureringen ofte blandes sammen med legal handel. Et eksempel på udligning mellem kriminelle aktører kan være udligning af regnskaber mellem to ulovlige hawala-virksomheder, som afregning af hawala-aktiviteter. Det fremgår af Illustration 3 nedenfor. Illustrationen skal læses fra venstre til højre.

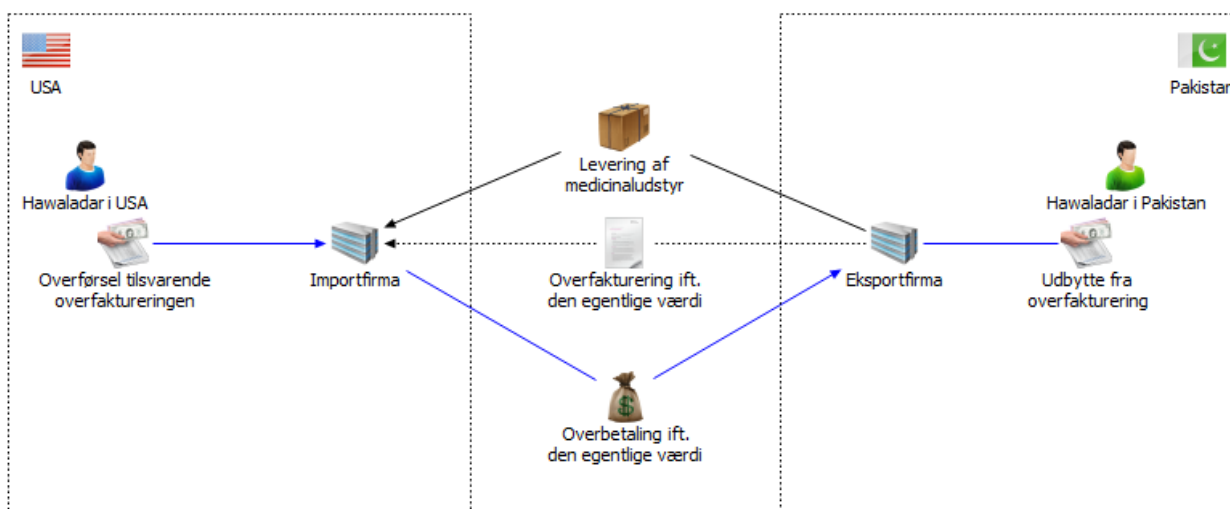
I eksemplet, der stammer fra USA, skal en *hawaladar*² i USA udligne regnskab med en hawaladar i Pakistan ved at flytte værdi fra USA til Pakistan (FATF, 2006). Hawaladaren i USA kontakter derfor et lokalt importselskab, og aftaler at de skal modtage – og betale for – en overfaktureret forsendelse af medicinaludstyr. Hawaladaren i Pakistan aftaler ligeledes med en lokal eksportør, at de skal sende leveringen til USA til en kunstigt høj pris, og udbetale differencen mellem den reelle værdi og den betalte pris til den pakistanske hawaladar. Når handlen går igennem er der altså flyttet værdi tilsvarende forskellen mellem den reelle værdi og den betalte pris fra USA til Pakistan, og regnskabet er dermed udlignet.

Hawala er betegnelsen for et uformelt pengeoverførselssystem med historiske rødder i Mellemøsten. Systemet udgøres af et netværk af uafhængige mæglere i forskellige lande, som i høj grad er baseret på tillid mellem de implicerede parter. Via hawala-systemet kan kunder overføre penge mellem to eller flere lande via to eller flere hawala-agenter, uden at der sker en egentlig transaktion mellem parterne.

Disse uformelle pengeoverførselssystemer findes i forskellige regioner og kulturer under andre navne, såsom *hundi* i Indien eller *fei-ch'ien* i Kina. Det er på den måde muligt at foretage økonomiske transaktioner via pengeoverførselssystemet til udlandet uden egentlige pengeinstitutter. Systemet anvendes fx i forbindelse med overførsler til højrisikolande som eksempelvis Afghanistan, hvor pengeinstitutterne afviser at deltage i transaktionen på grund af risici.

Du kan læse mere om hawala i [Den Nationale Risikovurdering af Hvidvask](#) s. 130 (Hvidvasksekretariatet, 2022b)

Illustration 3: Eksempel på hvordan overfakturering kan benyttes til at udligne regnskaber i hawala-netværk.

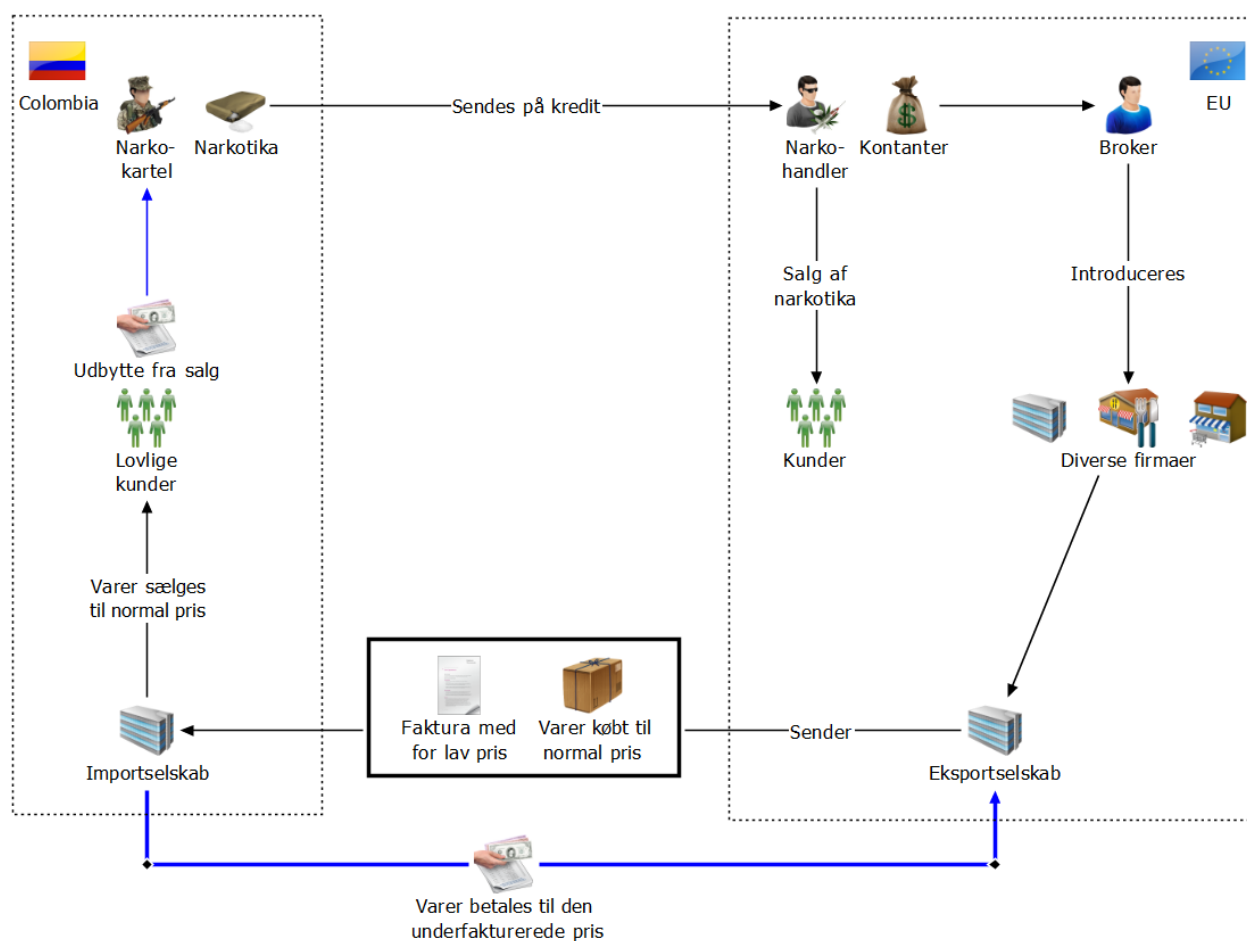
² Hawaladar er betegnelsen for en person, som agerer mægler i hawala-overførsler, og altså enten tager imod eller udbetaler penge.

Case 2: Betaling for narkotika på tværs af Atlanten ved hjælp af underfakturering af højværdivarer

Grundet den naturlige sammenblanding med legal handel kan over- og underfakturering over længere perioder bruges til at flytte meget store summer rundt i verden. Derfor er metoden også oplagt til udligning af regnskaber mellem større organiserede kriminelle organisationer – fx narkokarteller i Sydamerika og aftagere af deres narkotika i Europa. Nedenfor ses et eksempel på en sådan situation, der er en variation af the *Black Market Peso Exchange*, der for år siden blev kortlagt af de amerikanske myndigheder (FinCEN, 1997). Illustrationen skal læses fra venstre til højre.

I eksemplet sendes narkotika i store mængder på kredit fra Colombia til Europa. Her sælges det på gaden til brugere, og det kontante udbytte integreres og videreføres til et lokalt eksportselskab. Eksportselskabet køber derefter en forsendelse af varer – typisk højværdivarer, som har en nogenlunde konstant pris verden over – der sendes til en colombiansk importør med en faktura, der ligger under den betalte pris. Importøren kan derefter sælge de sendte varer på det lokale marked, og en værdi tilsvarende forskellen på den reelle og den fakturerede pris er altså blevet flyttet fra Europa til Colombia. Dermed er regnskabet mellem parterne udlignet.

Illustration 4: Eksempel på hvordan underfakturering kan bruges til at udligne regnskaber for narkohandel på tværs af Atlanten.

Eksemplerne overfor illustrerer, hvordan værdier flyttes ved at over- og underfakturere. Værdier kan også flyttes ved at en del af et parti varer har en ringere kvalitet end resten, eller ved at kvantiteten ikke stemmer med det angivne.

03 Varegrupper og lande med høj risiko for over- og underfakturering

De fleste kendte sager om handelsbaseret hvidvask stammer fra udlandet. Vi har brug for at blive klogere på handelsbaseret hvidvask i en dansk kontekst. Derfor ser vi i dette afsnit på over- og underfakturering i Danmark og på de varegrupper, som statistisk set har størst risiko for over- og underfakturering i Danmark.

Risikoen for hvidvask gennem over- og underfakturering varierer alt efter hvilke varer, der handles med, og hvilke lande der handles til og fra. Dette kan blandt andet være afhængigt af, hvor stort prisspænd en given vare naturligt kan have, hvor store mængder af varen der handles, samt de variationer i pris og kvalitet som geografiske forskelle medfører.

For bedst at kunne analysere og forstå risikoen for hvidvask gennem over- og underfakturering er det oplagt at undersøge problemet statistisk set. Til det formål har Hvidvasksekretariatet – i samarbejde med Toldstyrelsen – analyseret data for handel ind og ud af Danmark. Toldstyrelsen er i besiddelse af data for samtlige registrerede handler med fysiske varer over de danske grænser til tredjelande.³ Grundet den europæiske toldunion er handel internt i EU ikke inkluderet i analysen. Det betyder dog ikke, at der ikke kan forekomme handelsbaseret hvidvask inden for EU's eller Danmarks grænser, men dette indgår ikke i den data, der ligger til grund for analysen.

Datagrundlag og beregningsmetode

Handelsdataene er struktureret således, at der for hver handel (import/eksport) blandt andet er angivet en varekode, en vægt, en pris, en handelsdato samt et bestemmelsesland for importen eller eksporten. Varekoden er en 10- eller 8-cifret kode, der angiver, hvilken vare der handles. Hver gang en handlende vil importere eller eksportere til eller fra Danmark udfyldes en blanket, hvor blandt andet varekode, vægt og pris angives. Det er ud fra disse data, at der betales told.

I Danmark følger varekoderne det såkaldte TARIC-system, hvilket gør sig gældende for alle landene i den europæiske toldunion.⁴ Systemet fungerer kort sagt ved, at varekoderne bliver mere specificeret, jo længere de er. De to første cifre kaldes toldkapitlerne, og fungerer som overordnede kategorier for varer – det kan fx være toldkapitlet *"16 – Tilberedt kød og fisk"*, eller *"46 – Kurvemagerarbejde"*. Ved handel skal den fulde varekode dog udfyldes, så varen er bedst muligt specificeret. Hvis en handlende eksempelvis ønsker at importere tørrede figner til Danmark, gøres dette under varekoden *0804.20.90 00*, hvor

- 08 er toldkapitlet *"Spiselige frugter og nødder; Skaller af citrusfrugter og meloner"*.
- 0804 er underkapitlet *"Dadler, figner, ananas, avocadoer, guavabær, mango og mangostaner, friske eller tørrede"*.
- 0804.20 er underkapitlet *"Figner"*.
- 0804.20.90 00 er underkapitlet *"Tørrede"*.

³ Tredjelande skal her forstås som lande uden for den europæiske toldunion.

⁴ For en mere uddybende forklaring af varekoder henvises til Toldstyrelsens guide til varekoder der kan læses på <https://toldst.dk/er-hverv/saadan-beregner-du-din-told/varekoder/om-varekoder> samt toldtariffen der kan tilgås på <https://tarif.skat.dk/>

Dermed er den fulde varekode altså specificeret for tørrede figner, og denne bruges til at deklarere varerne ved import/eksport.

For hver af disse 8-cifrede toldkoder kan man derefter udregne en statistisk normalpris for henholdsvis import og eksport. For import er normalprisen udregnet på baggrund af data fra hele det europæiske toldområde, mens det for eksport er udregnet på baggrund af varer eksporteret fra Danmark. For at identificere varegrupper og lande med høj risiko for over- og underfakturering kigger vi altså på, hvor der statistisk set er flere afvigende priser end forventet. Vi kan også bruge dataene til at estimere den totale mængde af over- og underfakturering i import/eksport til og fra Danmark. Nedenfor i Tabel 1 er udregnet estimater for den totale andel af over- og underfakturering i *import* til Danmark.

Det mest afgørende for estimatet er, hvordan grænseværdierne sættes for, hvornår en vare kan antages at være over- eller underfaktureret. Tidligere studier fra blandt andet Zdanowicz foreslår, at en vare betragtes som over/under-faktureret, hvis prisen afviger med mere end faktor to fra den udregnede normalpris – altså hvis en vare, hvis normalpris er 100 kroner, handles til under 50 eller over 200 kroner (Zdanowicz, 2009). Dette leder dog ofte til, at varer, der egentlig er prissat realistisk, bliver klassificeret som enten over- eller underfakturerede, eksempelvis fordi der er tale om forskellige kvaliteter af varen. Det kan fx være forskellige kvaliteter af cowboybukser eller fødevarer som ris.

For at undersøge fænomenet mere nuanceret - og i en dansk kontekst – er der i analysen lavet statistiske beregninger med *afvigelsesfaktor* fem og ti som eksempel på en højere afvigelsesfaktor. Herigennem forudsættes det, at varens prisafvigelse skal være tilsvarende højere eller lavere, for at denne kategoriseres som enten under- eller overfaktureret.

Med afvigelsesfaktor fem menes, at en varepost kan antages som værende over- eller underfaktureret, hvis den afviger med en faktor fem eller mere fra normalprisen. Denne model vil altså betyde, at for en vare med statistisk normalpris på 100 kroner vil vareposter med priser under 20 kroner figurere som underfakturerede, mens vareposter med priser over 500 kroner vil figurere som overfakturerede. Med afvigelsesfaktor ti menes tilsvarende, at vareposter angives som værende over- eller underfaktureret, hvis de afviger med en faktor ti eller mere. Denne model vil altså betyde, at for en vare med statistisk normalpris på 100 kroner vil vareposter med priser under 10 kroner figurere som underfakturerede, mens vareposter med priser over 1.000 kroner vil figurere som overfakturerede.⁵

Over- og underfakturering i import ind i Danmark

På baggrund af overstående kan vi altså estimere andelen af handlen ind og ud af Danmark, der efter metoden potentielt er over- eller underfaktureret. Vi understreger, at der er tale om estimater med stor usikkerhed. Estimaterne er dog vigtige i forhold til at begynde at forstå omfanget af handelsbaseret hvidvask i en dansk sammenhæng og de brancher, der kan udgøre særlige risikobrancher i Danmark i forhold til denne form for hvidvask. Nedenfor fremgår estimaterne for over- og underfakturering i import til Danmark for 2023 beregnet med afvigelsesfaktor 2, 5 og 10.

⁵ Det bør bemærkes, at disse afvigelsesfaktorer er arbitrært udvalgt, og sådanne statiske mål for over/underfakturering ikke kan fange nuancerne og forskellene mellem varegrupper. Dynamiske mål for over/under-fakturering, der er tilpasset varegrupper, ville sandsynligvis kunne give et mere præcist estimat for hvilke varer, der er over- eller underfaktureret. Hvidvasksekretariatet og Toldstyrelsen arbejder videre med dette – se mere nedenfor i afsnittet *Over- og underfakturering i Danmark udgør et højrisikoområde for hvidvask i Danmark*.

Tabel 1: Estimeret total andel potentiel over- og underfakturering i import til Danmark i 2023 for alle kapitler i toldtariffen.

Afvigelsesfaktor⁶	Faktor 2	Faktor 5	Faktor 10
<i>Underfaktureret</i>	13,6 %	3,9 %	1,7 %
<i>Overfaktureret</i>	15,7 %	3,5 %	1,3 %
<i>Over/under-faktureret</i>	29,3 %	7,4 %	3 %
<i>Normalpris</i>	67,9 %	89,7 %	94,1 %
<i>Ingen referencepris⁷</i>	2,9 %	2,9 %	2,9 %
<i>Estimeret værdi (mia. kroner)</i>	183,8	135,6	110,6

Hvis vi regner med en afvigelsesfaktor på to, klassificeres godt 29 pct. af de importerede varer til Danmark fra tredjelande altså som enten over- eller underfakturerede, mens knap 68 pct. vurderes som værende inden for det forventede prisspænd. Ud fra denne beregningsmetode er lige over fire ud af de 13,7 millioner vareposter, der blev importeret til Danmark i 2023, enten over- eller underfakturerede. Hvis vi derimod udregner estimer baseret på afvigelsesfaktor 5 eller 10 lander estimerne på henholdsvis 7,4 pct. og 3 pct. af importen. Hvis vi gør det op i kroner og ører, så svarer det til, at der blev over/under-faktureret for mellem 110,6 og 183,8 milliarder kroner i 2023. Dette estimat er udregnet ved at tage forskellen i pris på de varer, der afviger med minimum den angivne faktor, og den forventede pris. Eksempelvis vil en vare med forventet pris på 100 kroner, der er handlet til 2.000 kroner, lede til 1.900 kroners overfakturering i estimatet. Her er det vigtigt at pointere, at sådan et estimat ikke tager højde for de valide grunde, der kan være til over- og underfakturering, men derimod inkluderer samtlige handler uden for det forventede prisspænd.

Dette tydeliggøres til dels også i tabellen nedenfor, der viser de ti toldkapitler med den største andel over- og underfakturering i importen til Danmark. Her fremgår det, at inden for de potentielt mest over/underfakturerede toldkapitler, er langt over halvdelen af de handlede varer enten over- eller underfaktureret. Tallene kunne dog også indikere, at der for nogle toldkapitler er stor forskel i importen til Danmark sammenlignet med resten af toldunionen. Eksempelvis kan det aflæses, at hele 65 pct. af al importeret kork ifølge modellen er overfaktureret, mens blot 2 pct. er underfaktureret. Dette kunne altså også være en indikator for, at prisniveauet for kork importeret til Danmark generelt ligger højere end til resten af EU, uden at dette nødvendigvis skyldes handelsbaseret hvidvask.

Tabel 2: Estimat andel over de potentiel mest over- og underfakturerede kapitler i toldtariffen i import til Danmark i 2023 med afvigelsesfaktor 2.

Kapitler i toldtariffen⁸	Underfaktureret	Overfaktureret	Over/under-faktureret	Antal vareposter
<i>Naturperler og ædelsten (71)</i>	62,47 %	13,75 %	76,22 %	62.955
<i>Kork (45)</i>	2,07 %	65,71 %	67,78 %	2.706
<i>Farmaceutiske produkter (30)</i>	49,41 %	16,98 %	66,39 %	34.755
<i>Kemikalier - organiske (29)</i>	25,74 %	36,80 %	62,54 %	11.057
<i>Nikkel og varer deraf (75)</i>	18,03 %	42,78 %	60,81 %	1.115
<i>Andet animalsk (05)</i>	32,46 %	26,50 %	58,96 %	3.321
<i>Næringsmidler, diverse (21)</i>	16,77 %	41,21 %	57,98 %	21.946

⁶ Med afvigelsesfaktor 2, 5 og 10 menes i denne tabel altså priser, der er henholdsvis 2, 5 eller 10 gange større eller mindre end den beregnede normalpris.

⁷ 2,9 pct. af importhandlerne har ikke referencepris. Det skyldes typisk manglende datagrundlag på grund af for få handler.

⁸ Kapitler i toldtariffen med færre end 1.000 vareposter i 2023 er undtaget.

<i>Musikinstrumenter (92)</i>	30,75 %	27,12 %	57,87 %	4.783
<i>Uædle metaller, andre (81)</i>	31,99 %	25,40 %	57,38 %	1.138
<i>Træer og planter (06)</i>	46,25 %	10,50 %	56,75 %	9.254

Endelig kan vi også bruge modellen til at analysere det geografiske aspekt af den potentielle over- og underfakturerings – altså hvilke lande, hvor den største andel af handlen markeres som over/under-faktureret. Det fremgår for import i tabellen nedenfor.

Tabel 3: Lande med højest estimeret andel af over- og underfakturerings i import til Danmark i 2023, sorteret efter største andel over- og underfakturerings ved faktor 2.

Oprindelsesland ⁹	Faktor 2		Faktor 5		Faktor 10	
	<i>Under</i>	<i>Over</i>	<i>Under</i>	<i>Over</i>	<i>Under</i>	<i>Over</i>
<i>Hong Kong</i>	67,30 %	9,60 %	56,50 %	2,70 %	49,30 %	1 %
<i>Sri Lanka</i>	64,70 %	10,60 %	57,80 %	3,80 %	43 %	1,30 %
<i>Fillippinerne</i>	45,90 %	20,20 %	23,20 %	5,80 %	11,80 %	2,40 %
<i>Israel</i>	47,50 %	18,30 %	34,10 %	8 %	18,10 %	4 %
<i>USA</i>	30,70 %	32,60 %	14,20 %	14,90 %	7,30 %	7,40 %
<i>Singapore</i>	35 %	27,80 %	19,80 %	13,10 %	12,10 %	7,30 %
<i>Mexico</i>	38 %	23,30 %	12,70 %	9,50 %	7 %	4,70 %
<i>Schweiz</i>	23,80 %	36,10 %	12,30 %	17,70 %	7,30 %	9,70 %
<i>Storbritannien</i>	19,10 %	40,30 %	9,50 %	19,10 %	6,60 %	9,60 %
<i>Japan</i>	32,60 %	26,30 %	15,30 %	10,50 %	8,80 %	4,60 %

Det fremgår af tabellen, at mange af landene med stor andel af potentiel over- og underfakturerings er nogle af de tredjelands, som Danmark importerer flest varer fra. Det virker også tydeligt, at meget af den potentielle over- og underfakturerings er systemisk; eksempelvis er andelen af underfakturerede varer fra Hong Kong og Sri Lanka konsekvent høj ved samtlige faktorer, mens det modsatte gør sig gældende for lande som Storbritannien og Schweiz. Det tyder altså på, at en del af den potentielle over- og underfakturerings kan forklares af geografiske forskelle i priser, når vi ser statistisk på handlen med udlandet. Det kunne eksempelvis være, at tøj produceret i USA og Storbritannien typisk er fra dyrere mærker, end tøj produceret i Sri Lanka og Fillippinerne, og derved bliver priserne på varer fra de førstnævnte lande høje, når vi sammenligner med den statistisk normalpris.

⁹ Lande med under 1.000 handler markeret som overfaktureret eller underfaktureret ved afvigelsesfaktor to er undtaget.

Over- og underfakturering i eksport ud af Danmark

Nedenfor følger to tabeller, der viser lignende tal som ovenfor for eksporten ud af Danmark. Tallene skal vurderes med samme forbehold for usikkerhed, som for tallene vedrørende import.

Tabel 4: Estimeret total andel af potentiel over- og underfakturering i eksport fra Danmark i 2023 for alle kapitler i toldtariffen.

Afvigelsesfaktor	Faktor 2	Faktor 5	Faktor 10
<i>Underfaktureret</i>	18,5 %	4,5 %	1,6 %
<i>Overfaktureret</i>	21,9 %	7,8 %	3,6 %
<i>Over/under-faktureret</i>	40,4 %	12,3 %	5,2 %
<i>Normalpris</i>	59,6 %	87,7 %	94,8 %
<i>Ingen referencepris¹⁰</i>	0 %	0 %	0 %
<i>Estimeret værdi (mia. kroner)</i>	406,1	282,1	190,7

Estimaterne for over- og underfakturering ved eksport ud af Danmark ligger altså på henholdsvis 40,4 pct., 12,3 pct. og 5,2 pct. med afvigelsesfaktor 2, 5 og 10. Dermed er den estimerede andel af potentiel over- og underfakturering markant højere ved eksport end import. Der er ikke umiddelbart observeret lignende i tidligere undersøgelser, og årsagen kan være, at datagrundlaget for eksport er væsentligt mindre end for import.

For bedre at forstå estimaterne kan vi igen se på, hvilke kapitler i toldtariffen, der har den største andel af over- og underfakturering. Det fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 5: De potentielt mest over- og underfakturerede kapitler i toldtariffen i forbindelse med eksport fra Danmark i 2023 med afvigelsesfaktor 2.

Kapitler i toldtariffen¹¹	Underfaktureret	Overfaktureret	Over/under-faktureret	Antal vareposter
<i>Kunst og keramik (97)</i>	35,0 %	33,2 %	68,2 %	3.863
<i>Andet animalsk (05)</i>	34,2 %	33,7 %	67,9 %	5.018
<i>Naturperler og ædelsten (71)</i>	30,9 %	32,3 %	63,2 %	39.122
<i>Fly (88)</i>	30,6 %	31,2 %	61,8 %	12.739
<i>Bøger og aviser (49)</i>	28,2 %	30,9 %	59,1 %	75.141
<i>Farmaceutiske produkter (30)</i>	27,8 %	30,0 %	57,8 %	76.465
<i>Optisk og medicinsk udstyr (90)</i>	28,6 %	28,1 %	56,1 %	349.904
<i>Musikinstrumenter (92)</i>	29,4 %	23,6 %	53,0 %	7.698
<i>Diverse varer af uædle metaller (83)</i>	28,2 %	28,4 %	56,6 %	108.200
<i>Gummi (40)</i>	26,4 %	28,2 %	54,6 %	138.778

Det er værd at bemærke, at der er fire kapitler i toldtariffen, der går igen i statistikkerne for henholdsvis import og eksport. Det drejer sig *Naturperler og ædelsten*, *Farmaceutiske produkter*, *Andet ani-*

¹⁰ Værdien er angivet til 0%, da der foreligger referencepris for eksport på alle kapitler i toldtariffen.

¹¹ Kapitler i toldtariffen med færre end 1.000 vareposter i 2023 er igen undtaget.

malsk og Musikinstrumenter. Andelene af potentiel over- og underfakturering for disse fire toldkapitler er relativt ens for både import og eksport. Der ses dog en markant forskel i fordelingen mellem mængden af over- og underfakturering, hvor der er klar tendens til, at det fordeler sig mere ens for eksport end for import. Eksempelvis spænder andelen af underfakturering i forbindelse med importen i Tabel 2 fra cirka 2 pct. til 62 pct., mens det spænder fra 26 pct. til 35 pct. for eksport. Tilsvarende er spændet 10 pct. til 66 pct. overfakturering i importdataet, og kun 24 pct. til 34 pct. i eksport. Det tyder altså på – som forventet – at metoden til udregning af referencepriser spiller en vigtig rolle for, hvordan estimerne ender med at se ud. Vi minder om, at referenceprisen for import er udregnet på baggrund af data fra hele det europæiske toldområde, mens det for eksport er udregnet på baggrund af varer eksporteret fra Danmark.

Vi kan også her analysere det geografiske aspekt af over- og underfaktureringen i eksport. I tabellen nedenfor fremgår de ti lande med den største andel potentiel over- og underfakturering i eksporten fra Danmark, hvor andelene kan ses for de enkelte afvigelsesfaktorer.

Tabel 6: Lande med højest estimeret andel af potentiel over- og underfakturering i eksporten fra Danmark i 2023, sorteret efter største andel over- og underfakturering ved faktor 2.

Oprindelsesland ¹²	Faktor 2		Faktor 5		Faktor 10	
	<i>Under</i>	<i>Over</i>	<i>Under</i>	<i>Over</i>	<i>Under</i>	<i>Over</i>
<i>Macao</i>	4,70 %	74,20 %	1,50 %	52,50 %	0,50 %	37 %
<i>Sri Lanka</i>	22,20 %	43,90 %	5,50 %	27,30 %	2,2 %	16,50 %
<i>Angola</i>	25,20 %	36,80 %	11,50 %	17,80 %	5,50 %	8,80 %
<i>Senegal</i>	27,90 %	33,70 %	7,40 %	15 %	4,40 %	7,1 %
<i>Hong Kong</i>	8,70 %	52,30 %	3,40 %	26,70 %	1,60 %	16,60 %
<i>Aserbajdsjan</i>	26,6 %	32,00 %	7,40 %	18,20 %	2,30 %	11,80 %
<i>Canada</i>	30,5 %	26,80 %	8,10 %	11,20 %	3,4 %	6,40 %
<i>Usbekistan</i>	42,50 %	14,80 %	5,30 %	4,70 %	1,10 %	2,30 %
<i>Singapore</i>	12,90 %	44,40 %	4,30 %	23,90 %	1,90 %	14,40 %
<i>Qatar</i>	14,30 %	41,90 %	4,70 %	23,30 %	2,30 %	15,30 %

Ligesom for import kan man her observere nogle trends i estimerne, som ser systemiske ud. En række af landene har store mængder overfakturerede varer, men relativt få underfakturerede (eksempelvis Macao, Hong Kong og Singapore). Generelt for alle landene gælder det, at andelen af potentiel over- og underfakturering ligger relativt højt, med estimer mellem 55 % og 78 % ved en afvigelsesfaktor på to. Derudover ses også en række gengangere for den tilsvarende tabel for import (Tabel 3), navnlig Sri Lanka, Hong Kong og Singapore.

Om estimerne af over- og underfakturering og deres værdi

Modellen i denne rapport estimerer altså, at mellem 3 pct. og 29 pct. af importen til Danmark fra tredjelande er potentielt over- og underfaktureret, mens det gør sig gældende for mellem 5 pct. og 40 pct. af eksport fra Danmark til tredjelande. Ser vi på værdierne af estimerne i denne analyse, så estimeres den samlede værdi af de potentielt over- og underfakturerede varer til at udgøre mellem

¹² Lande med under 1.000 handler markeret som overfaktureret eller underfaktureret ved afvigelsesfaktor to er igen undtaget.

110 og 183 milliarder kroner for import, og mellem 190 og 406 milliarder kroner for eksport – så altså samlet mellem 300 og 589 milliarder kroner. Det er ikke et udtryk for, at der hvidvaskes for det beløb gennem international handel, men alene et værdimæssigt estimat af potentiel over- og underfakturering. De værdimæssige estimater er som nævnt usikre på baggrund af en beregningsmetode med en række indbyggede usikkerheder, og der kan være mange valide årsager til, at varer statistisk fremgår som over- og underfakturerede. Dem ser vi nærmere på nedenfor.

04 Legitime årsager til prisafvigelser

Ikke al potentiel over- og underfakturering er handelsbaseret hvidvask. Der kan være mange valide grunde til, at priserne på varer inden for samme varegruppe varierer og fremgår som over- og underfakturerede, når vi opgør tallene statistisk set. At en vare afviger fra normalprisen og potentielt er over- eller underfaktureret kan fx skyldes, at der er tale om varer af meget højere eller lavere kvalitet end gennemsnittet. Der er for eksempel stor forskel på prisen på tekstiler og fødevarer, fx cowboybukser eller ris. Kvaliteten og producenten af et par jeans kan få prisen til at variere fra under hundrede kroner til flere tusinde, men de vil stadig falde i samme varegruppe. Det samme gør sig især også gældende for fødevarer, hvor både kvalitet og oprindelsesland har stor indflydelse på prisen. Et par meget dyre cowboybukser eller dyre ris, vil, når vi ser på det statistisk, afvige fra gennemsnitsprisen i EU.

Et lignende fænomen – der vil fremgå som underfaktureret – kan ses hvis store koncerner eller virksomheder i Danmark kan indhente lukrative importaftaler grundet deres størrelse, og derigennem få store partier varer til billigere priser end gennemsnittet.

Som nævnt tidligere kan en del af den potentielle over- og underfakturering, der fremgår, når vi ser statistisk på handlen med udlandet, forklares af geografiske forskelle i priser. Der kan også være en tese om, at varer der importeres til Danmark, sælges dyrere til Danmark end til andre EU-lande, og derfor vil falde ud, som potentielt overfaktureret, men Toldstyrelsen har i deres arbejde ikke fundet belæg for det, når vi ser på varegrupperne samlet set.

05 Over- og underfakturering udgør et højrisikoområde for hvidvask i Danmark

FATF vurderer, at handelsbaseret hvidvask udgør en global trussel på hvidvaskområdet.

De to økonomer Saenz og Lewer har vurderet, at 7-15 pct. af Danmarks handel potentielt er handelsbaseret hvidvask, blandt andet baseret på tal fra 2005-2015 (Saenz og Lewer, 2023). Økonomen John Zdanowicz estimerede i 2009, at godt 31 pct. af handlen mellem USA og Danmark var over-

eller underfaktureret (Zdanowicz, 2009), mens forskning fra den italienske nationalbank (2018) estimerede, at 5 pct. af handlen mellem Danmark og Italien var handelsbaseret hvidvask (Gara m.fl., 2018).

Spændet i disse estimater er altså stort, hvilket stemmer overens med observationerne i denne analyse. Det store spænd i estimaterne er et tegn på den store usikkerhed, der er i den metode, der anvendes til at udregne estimaterne, samt forskellen i sammenligningsgrundlag for import og eksport. Andelen af handler, der vurderes som potentielt over- eller underfakturerede, er direkte afhængig af, hvilken afvigelsesfaktor der vælges, og tallene ender derfor med at være baseret på en overordnet vurdering, der ikke tager højde for forskelle imellem enkelte toldkapitler eller varetyper. Hvidvasksekretariatet har i denne rapport fokus på den potentielle over- og underfakturering i Danmark og har endnu ikke grundlag for at vurdere, hvor stor en andel af dette, der faktisk er handelsbaseret hvidvask.

Hvidvasksekretariatet vurderer, at kriminelle aktører anvender handelsbaseret hvidvask og international handel, herunder over- og underfakturering. De kriminelle aktører bruger handelsbaseret hvidvask til at flytte større værdier over landegrænser og udnytter den internationale, grænseoverskridende handel til at skjule eller sløre illegale midlers oprindelse. Danmark er en lille og åben økonomi med en relativt stor international handel, herunder en stor andel af import og eksport, hvor varer og afregning kører i to parallelle spor. Det udgør en sårbarhed på hvidvaskområdet, og det udnytter de kriminelle aktører.

I denne temarapport er vi kommet nærmere ind på at forstå over- og underfakturering i en dansk kontekst. Det er klart, at ikke al potentiel over- og underfakturering er handelsbaseret hvidvask, men analysen kan hjælpe os til at forstå omfanget og til at identificere nogle områder, som vi kan rette vores opmærksomhed mod. De kriminelle aktører flytter sig hele tiden, så der vil ikke eksistere en definitiv liste over de brancher, som de kriminelle bruger til handelsbaseret hvidvask. FATF peger på en række produkter, som ofte bliver brugt i forbindelse med handelsbaseret hvidvask. Det gælder fx ædelsten og guld, autodele og biler, landbrugsprodukter og fødevarer, tekstiler og genbrugstøj og transportable elektronikprodukter (FATF & Egmont Group, 2020). Fælles for disse produkter er, at de udgør varer med bred prismargin, der kan gøre det vanskeligere for fx toldmyndighederne eller pengeinstitutterne at vurdere, om prisen er den rette, eller om den er mistænkeligt lav eller høj. Fælles for produkterne er endvidere, at de købes og sælges på tværs af lande (FATF & Egmont Group, 2020). Det gør det lettere at angive forkert værdi eller forskellig værdi i import- og eksportlandet. Sådanne varer findes også på listen over potentielt over- og underfakturerede varer i Danmark, som fremgår ovenfor.

Myndigheder og de underretningspligtige kan bruge denne viden til at skærpe opmærksomheden på varer, der har disse karakteristika, når de undersøger og identificerer mistænkelige aktører.

Af [Den Nationale Risikovurdering af Hvidvask](#) fremgår, at det er ikke var muligt for Hvidvasksekretariatet på baggrund af tilgængelige data at opgøre omfanget af handelsbaseret hvidvask i Danmark (Hvidvasksekretariatet, 2022b). Med denne rapport er vi kommet tættere på omfanget af over- og underfakturering i Danmark og tættere på nogle af de brancher og varegrupper, der er særligt risikofyldte.

Her er det vigtigt at holde sig for øje, at valget af afvigelsesfaktorer er afgørende for, hvad der falder indenfor og uden for risikoområdet og at disse statiske mål for over/underfakturering ikke kan fange nuancerne og forskellene mellem varegrupper. Dynamiske mål for over- og underfakturering, der er tilpasset de enkelte varegrupper, vil kunne give et mere præcist estimat for, hvilke varer der er over- eller underfaktureret og eventuelt også, hvem der står for den potentielle over- og underfakturering. Dette kan understøtte arbejdet med at identificere de kriminelle aktører, der anvender over- og underfakturering til hvidvask. Hvidvasksekretariatet og Toldstyrelsen arbejder videre hermed.

06 Sådan underretter du om over- og underfakturering

- Er du omfattet af hvidvaskloven, og har du mistanke om hvidvask via over- eller underfakturering, der ikke kan afkræftes, skal du sende en underretning til Hvidvasksekretariatet.
- Underretningen skal indsendes via hvidvask.dk. Her kan du også læse mere om, hvordan man anvender GoAML, som er det system, man underretter igennem.
- Personer og virksomheder, der ikke er omfattet af hvidvaskloven og dermed underretningspligten, kan også underrette via GoAML.
- Beskriv gerne i videst muligt omfang transaktionen/betalingen/handlen korrekt i form af kontonumre, oplysninger om parterne og beløb.
- Indhent og vedhæft alle relevante dokumenter. Medsend fakturaer og andre relevante handelsdokumenter i forbindelse med underretningen. Der er ofte meget relevant information i disse fakturaer, herunder leveringsadresser og anvendte transportvirksomheder med mere. Meget af denne information kan bruges til at underbygge en eventuel mistanke om hvidvask.

07 Røde flag for handelsbaseret hvidvask

Strukturelle røde flag

- En virksomheds struktur er usædvanlig kompleks og ulogisk, som fx involveringen af skuffeselskaber eller virksomheder registreret i højrisiko jurisdiktioner.
- En virksomhed er registreret eller har kontorer i en jurisdiktion med svag AML/CFT compliance.
- En virksomhed er registreret på en adresse, der sandsynligvis er en masseregistreringsadresse, fx høj-densitet beboelsesbygninger, postboksadresser, kommercielle bygninger eller industrikomplekser. Dette er særligt gældende i tilfælde, hvor der ikke refereres til en specifik lejlighed.
- En virksomheds aktivitet lader ikke til at være egnet til den oplyste adresse, fx uden en fornuftlig forklaring benytter en virksomhed sig af beboelsesejendomme, hvor der ikke er plads til kommerciel eller industriel aktivitet.
- En virksomhed mangler en online tilstedeværelse eller dens online tilstedeværelse tyder på virksomhedsaktivitet, der er inkonsistent med den oplyste branche, fx indeholder virksomhedens hjemmeside standardtekster taget fra andre hjemmesider, eller hjemmesiden vidner om en manglende forståelse for et bestemt produkt eller den industri, hvor virksomheden har sit erhverv.
- En virksomhed har en påfaldende mangel af typiske virksomhedsaktiviteter, fx den mangler regelmæssige lønningstransaktioner, der afspejler det oplyste antal ansatte, transaktioner vedrørende driftsudgifter, skatteindbetalinger m.v.
- Ejerne eller den øverste ledelse af en virksomhed lader til at være stedfortrædere, hvis funktion er at sløre de faktiske reelle ejere, fx mangler de erfaring i virksomhedsledelse, eller de mangler viden om de nærmere omstændigheder omkring handlerne, eller de leder flere virksomheder.
- En virksomhed, dens ejere eller dens øverste ledelse optræder i negativ medieomtale, fx forhenværende hvidvaskssager, bedrageri, skatteunddragelse, andre kriminelle aktiviteter, eller igangværende eller tidligere efterforskninger eller domme.
- En virksomhed har et minimalt antal af arbejdende ansatte, som er inkonsistent med omfanget af forhandlede varer.
- Virksomhedens navn lader til at være en kopi af navnet på et velkendt selskab eller er meget lig det, potentielt i et forsøg på at fremstå som værende en del af selskabet, på trods af at det reelt ikke er forbundet til det.
- Virksomheden har uforklarlige perioder uden aktivitet.
- En virksomhed opfylder ikke normale virksomhedsforpligtelser, som fx at foretage momsindberetninger.

Røde flag i forhold til handelsaktiviteter

- Handelsaktiviteten er inkonsistent med den branche, som de involverede virksomheder, har oplyst, fx en bilforhandler eksporterer tøj, eller en forhandler af ædelmetaller importerer fisk og skaldyr.
- En virksomhed foretager komplekse handelsaftaler, hvor adskillige tredjepartsmellemmænd, der er i uoverensstemmende brancher, er involveret.
- En virksomhed beskæftiger sig med handels- og forsendelsesruter eller –metoder, der er inkonsistente med standard virksomhedspraksis.
- En virksomhed tager brug af ukonventionelle eller overdreven kompleks brug af finansielle produkter, fx brugen af remburs i usædvanligt lange eller hyppige perioder uden nogen tydelig grund, blanding af forskellige typer af "Trade Finance"-produkter i forskellige segmenter af handelstransaktioner.
- En virksomhed fremviser konsistent urimeligt små profitmarginer, fx importeres engrosvarer ved eller over markedsværdi, eller varer videresælges ved den samme eller lavere købspris.
- En virksomhed køber handelsvarer, angiveligt på egen regning, men købene overgår betydeligt virksomhedens økonomiske formåen, fx er handlerne finansieret gennem en pludselig tilstrømning af kontantindbetalinger eller tredjepartsoverførsler til virksomhedens konti.
- En nyligt dannet eller nyligt genaktiveret virksomhed beskæftiger sig med handelsaktivitet, der har et stort omfang og værdi, fx en ukendt virksomhed dukker pludselig op og beskæftiger sig med handelsaktiviteter i sektorer, hvor det er svært at komme ind på markedet.

Røde flag i forhold til handelsdokumenter

- Uoverensstemmelser på tværs af kontrakter, fakturaer eller andre handelsdokumenter, fx modsigelser mellem navnet på den eksporterende virksomhed og navnet på modtageren af betalingen; forskellige priser på fakturaer og de underliggende kontrakter; eller uoverensstemmelser mellem kvantitet, kvalitet, omfang, eller værdien af de faktiske handelsvarer og deres beskrivelser.
- Kontrakter, fakturaer, og andre handelsdokumenter anfører ydelser eller priser, der ikke er på linje med kommercielle faktorer, eller er inkonsistente med markedspriser, eller betydeligt varierer fra tidligere sammenlignelige handler.
- Kontrakter, fakturaer, eller andre handelsdokumenter har vage beskrivelser af de handlede varer, fx er genstanden for kontrakten kun beskrevet generisk eller ukonkret.
- De handels- eller tolldokumenter, der understøtter en handel, mangler, ser ud til at være forfalskninger, indeholder falsk eller misvisende information, er en genindsendelse af tidligere afviste dokumenter eller er ofte modificeret eller ændret.
- Kontrakter, der understøtter komplekse eller regelmæssige handler, virker til at være usædvanligt simple, fx følger de en "standard kontrakt"-struktur, der er tilgængelig på internettet.

- Værdien af en virksomheds registrerede importvarer udviser signifikante uoverensstemmelser med omfanget af virksomhedens udenlandske bankoverførsler for importvarer. Omvendt viser værdien af de registrerede eksportvarer en signifikant uoverensstemmelse med indgående udenlandske bankoverførsler.
- Handelsvarer, der er importeret til et land inden for rammerne af midlertidig import og aktiv forædling, er efterfølgende eksporteret med forfalskede dokumenter.
- Forsendelser af handelsvarer er ført gennem en række jurisdiktioner uden et økonomisk eller kommercielt grundlag.

Røde flag i forhold til transaktioner

- En virksomhed foretager mange sene ændringer i betalingsaftalen for handlen, fx videresender virksomheden i sidste øjeblik betalingen til en tidligere ukendt virksomhed, eller virksomheden anmoder om ændringer i den planlagte indbetalingsdato eller beløbsstørrelse.
- En konto viser et uventet højt antal eller størrelse af handler, der er inkonsistent med den virksomhedsaktivitet, som klienten har indberettet.
- En virksomheds konto ser ud til at være en gennemstrøms- eller transitkonto med hurtigbevægende handler af højt omfang og små "sidst-på-dagen"-balancer uden tydelige virksomhedsårsager. Dette inkluderer:
 - En konto viser hyppige indbetalinger i kontanter, som efterfølgende er overført til personer eller virksomheder i frihandelszoner eller offshore jurisdiktioner, der ikke har en forretningsforbindelse til kontoholderen.
 - Indgående overførsler til en forretningsrelateret konto er delt og videresendt til flere konti, der har få eller ingen forbindelser til kommerciel aktivitet.
- Indbetalingen for importerede handelsvarer er foretaget af en anden virksomhed end varemottageren uden nogen klare økonomiske grunde hertil, fx af en skuffe- eller stråmandsvirksomhed, der ikke er involveret i handlen.
- Kontantindbetalinger eller andre transaktioner, der er foretaget af en virksomhed, er konsekvent lige under underretningsgrænsen.
- En virksomheds handelsaktivitet stiger hurtigt og signifikant i omfang, men er stillestående efter en kort tidsperiode.
- Indbetalinger er sendt eller modtaget i store runde summer i forbindelse med handel i sektorer, hvor dette er anset for usædvanligt.
- Indbetalinger føres i en cirkel – midler er sendt ud fra et land og bliver modtaget igen i det samme land efter at have passeret ét eller flere lande.

For yderligere information om handelsbaseret hvidvask generelt henviser vi til Hvidvasksekretariatets temarapport om handelsbaseret hvidvask fra 2022, som kan findes [her](#).

08 Kilder

- EPPO (2024).** *“Investigation Goliath: Suspected ringleaders of international crime group charged with €93 million VAT fraud | European Public Prosecutor’s Office”*. Hentet den 27. marts 2025. <https://www.eppo.europa.eu/en/media/news/investigation-goliath-suspected-ringleaders-international-crime-group-charged-eu93>.
- Europa-parlamentet (2018).** *“Filling the Gap: The EU’s Fight against VAT Fraud | Think Tank | European Parliament”*. Hentet den 27. marts 2025. [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2025\)767221](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2025)767221).
- FATF (2006).** *“Trade Based Money Laundering”*. OECD. Hentet den 27. marts 2025. <https://doi.org/10.1787/9789264018082-en>.
- FATF & Egmont Group (2020).** *“Trade-Based Money Laundering: Trends and Developments”*. FATF, Paris. Hentet den 27. marts 2025. <https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/reports/Trade-Based-Money-Laundering-Trends-and-Developments.pdf>.
- FinCEN (1997).** *“FinCEN Advisory: How the cartels manipulate the Colombian Black Market Peso Exchange System”*. Hentet den 27. marts 2025. <https://www.fincen.gov/sites/default/files/advisory/advisu9.pdf>.
- Gara, Mario, Michele Giammatteo, og Enrico Tosti (2019).** *“Magic Mirror in My Hand ... How Trade Mirror Statistics Can Help Us Detect Illegal Financial Flows”*. *The World Economy* 42, nr. 11 (november 2019): 3120–47. Hentet den 27. marts 2025. <https://doi.org/10.1111/twec.12840>.
- Hvidvasksekretariatet (2022a).** *“Handelsbaseret hvidvask”*. Hentet den 27. marts 2025. https://anklagemyndigheden.dk/sites/default/files/inline-files/Handelsbaseret_hvidvask_Temaraapport_fra_Hvidvasksekretariatet_2022_Final_december_2022.pdf.
- Hvidvasksekretariatet (2022b).** *“Den nationale risikovurdering af hvidvask”*. Hentet den 27. marts 2025. <https://hvidvask.dk/-/media/mediefiler/hvidvask/hvidvask-da/dokumenter/udgivelser/risikovurdering/risikovurderingwebtilgangeligv101.pdf>.
- Hvidvasksekretariatet (2024).** *“Tredjepartsbetalinger – en overset hvidvaskkanal?”*. Hentet den 27. marts 2025. <https://hvidvask.dk/-/media/mediefiler/hvidvask/hvidvask-da/dokumenter/udgivelser/temaraapporter/tredjepartsbetalinger-2024.pdf>.
- Saenz, Mariana, og Joshua J. Lewer, 2023.** *“Estimates of Trade Based Money Laundering within the European Union”*. *Applied Economics* 55, nr. 51 (2. november 2023): 5991–6003. Hentet den 27. marts 2025. <https://doi.org/10.1080/00036846.2022.2141444>.
- Zdanowicz, John S. (2009).** *“Trade-Based Money Laundering and Terrorist Financing”*. *Review of Law & Economics* 5, nr. 2 (31. december 2009): 855–78. Hentet den 27. marts 2025. <https://doi.org/10.2202/1555-5879.1419>.